

Tiedote 12.3.2018

Kalajoen vesistöalueen tilaa parannetaan Ylivieskan kosteikkohankkeessa

Ylivieskassa on käynnistynyt kaksi vuotinen vesiensuojeluhanke VIIVYTYS! - vesiensuojelun ja tulvasuojelun toisiaan tukeva yhteensovittaminen Kalajoen vesistöalueella. Hankkeen tavoitteena on parantaa Kalajoen vesistön tilaa ja edistää tulvasuojelua. Hanke kuuluu ympäristöministeriön rahoittamiin vesien- ja merenhoitoa edistäviin hallituksen kärkihankkeisiin. Hankerahoituksesta puolet tulee ympäristöministeriöltä ja puolet Ylivieskan kaupungilta. Hankkeen toteuttajana on Ylivieskan kaupunki.

Kosteikoilla viivytetään valuma-alueiden vesiä

Kalajoen vesistöalueella mm. peruskuivatus ja valuma-alueiden tehokas maankäyttö ovat kasvattaneet ravinteiden huuhtoutumista vesistöön, lisänneet tulvariskejä ja vähentäneet luonnon monimuotoisuutta valuma-alueella. Valuma-alueiden vesistöjen tilaa voidaan parantaa rakentamalla monivaikutteisia kosteikkoja, jotka tasaavat virtaamia, pidättävät kiintoainetta ja ravinteita sekä samalla lisäävät luonnon monimuotoisuutta.

Tässä hankkeessa perustetaan vesiensuojelua ja tulvasuojelua edistäviä kosteikkoja ja muita vesiensuojeluratkaisuja hankkeen kohteena oleville Pylväsojan ja Mertuanojan valuma-alueille. Alueet ovat tulva-alttiita ja ne laskevat Kalajoessa tunnistetuille tulvariskialueille. Perustettavat kosteikkoalueet tukevat myös vaikutusalueen kunnostusohjelmahankkeita pidättäessään kunnostusohjelmista aiheutuvia kuormitusvaikutuksia.

”Ylivieskan kaupunki on ryhtynyt tositoimiin Kalajoen vesistön tilan parantamiseksi. Hankkeessa yhdistyy vesien ja luonnon suojeleminen, kansalaisten virkistysmahdollisuuksien parantaminen sekä varautuminen tulviin. Kertyvät kokemukset hyödyttävät varmasti myös alueen muita vesiensuojelun toimijoita”, asunto-, energia- ja ympäristöministeri Kimmo Tiilikainen sanoo.

Kosteikkosuunnittelua tehdään yhteistyössä maanomistajien kanssa

Hankkeessa toteutettavien kosteikkojen suunnittelua tehdään vuorovaikutteisesti paikallisten sidosryhmien kanssa. Kosteikkokohteiden maanomistajille ja sidosryhmille järjestetään kuulemistilaisuuksia, jossa keskustellaan vaihtoehtoisista menetelmistä. ”Maanomistajat voivat ehdottaa sopivia kohteita maa- ja metsätaloustalouden kosteikkojen paikoiksi ja mahdollisten kosteikkopaikkojen maastokatselmuksiin kutsutaan mukaan”, hankevetäjä Marika Lax kertoo. Hankkeessa ehdotetut kosteikkopaikat ovat maanomistajille vapaaehtoisia toteuttaa, eikä sopivan kohteen ehdottaminen velvoita maanomistajia mihinkään.

Tavoitteena on kehittää kosteikkojen suunnitteluun toimintamallia, jota voidaan soveltaa myös muualla Kalajoen vesistöalueella. Toimintamalli on monistettavissa myös muille vesistöalueille. Kosteikkosuunnittelua tehdään laajasti eri sidosryhmien kanssa ja tutkitaan erilaisia mahdollisuuksia toteuttaa kosteikkoja käyttäen hyödyksi järvi- ja maa-ainesten ottoalueita alueilla, joilla luontaisia kosteikkopaikkoja on vaikea löytää. ”Hankkeen tuloksena syntyy toimintamalli, joka on jalkautettavissa myös muualle Kalajoen vesistöalueelle”, Lax tiivistää.

Kosteikkojen vaikutuksia selvitetään tutkimuksen avulla

Suomen ympäristökeskus (SYKE) toteuttaa hankkeen aikana kohdealueiden vedenlaadun seuranta. Seuranta toteutetaan vesinäytteenotolla, jossa mitataan veden laatua, ravinnepitoisuutta ja mm. metallipitoisuuksia. Seurannalla tutkitaan, miten perustettavat kosteikot vaikuttavat veden laatuun.

Kosteikot parantavat veden laatua pidättämällä ravinteita ja kiintoainetta ja viivyttävät valuma-alueiden vesiä ja osaltaan ennaltaehkäisevät tulvia. Kosteikoista uskotaan olevan apua myös virtaamien tasaamiseen, mikä vähentäisi osaltaan tulvia. Kosteikot luovat elinympäristöjä monille lajeille ja lisäävät siten luonnon monimuotoisuutta. Kosteikot sopivat hyvin myös lintujen tarkkailuun ja virkistyskäyttöön. Kosteikkoja voi perustaa myös metsästystaroituksiin, sillä niillä viihtyvät monet sorsalinnut poikasineen. Peltomaisemassa kosteikot luovat myös vaihtelua maisemaan.

Lisätiedot:

Marika Lax

Hankevetäjä/ Ylivieskan kaupunki

puh. 040 1828 781

marika.lax@ylivieska.fi